

Előfizetési árak:
Egy hónapra 2 P
40 fillér, negyedévre
7 pengő. — Egyes
szám ára: 10 fillér.
Megjelenik a kora
délutáni órákban.

Bácskai Ujság

Szerkesztőség:
Baja, Árpád-tér 6.
Telefon: 46. Kiadó-
hivatal: Árpád-tér 6.
Postafiók: 18.

XXI. évfolyam 273. szám.

(BAJAI UJSÁG)
POLITIKAI NAPILAP

Baja, 1939. december 1., péntek

Mit jelentenek a gazdasági miniszteri értekezletek?

A napilapok az utóbbi időben több ízben hírt adtak arról, hogy a gazdasági tárcákat vezető miniszterek külön minisztertanácsokat tartottak az országot érintő időszzerű gazdasági kérdések megtárgyalása céljából. Ezek a „gazdasági miniszteri értekezletek” bizonyos feltűnést keltettek a magyar közvéleményben s éppen ezért nagy érdeklődésre tarthat számot a kormány elnökének, gróf Teleki Pálnak nyilatkozata, mely teljes őszinteséggel tárja fel a nemzet előtt a gazdasági tárcák minisztereinek értekezleteinek okait és hátterét.

A miniszterelnök rámutatott arra, hogy amióta a kormány vezetését átvette, állandóan tartottak ilyen gazdasági miniszteri értekezleteket. A külön értekezletek magyarázata az, hogy a gazdasági vonatkozású kérdéseket helyesebbnek látja a kormány külön miniszteri értekezleteken előkészíteni és a már megbeszélt anyagot a teljes minisztertanács elé terjeszteni. De fontos volt ezeknek a gazdasági minisztertanácsoknak a rendszeresítése azért is, mivel az időszzerű gazdasági kérdések legtöbbje az összes gazdasági minisztériumokat, tehát a földművelésügyi, pénzügyi, kereskedelmi és iparügyi minisztériumokat, valamint a Magyar Nemzeti Bankot egyaránt érinti.

Európa három nagyhatalma van hadiállapotban s ennek a háborús állapotnak kihatásai alól nem vonhatja ki magát a magyar gazdasági élet sem. A háború kitörése óta három hónap telt el s ezen idő alatt nemcsak a hadviselő, de a semleges államok

is fontos intézkedésekre határozták el magukat gazdasági téren. Magyarországon is egy megfelelő, a külföldi viszonyokkal számoló, rugalmas gazdasági rendet kell kialakítani, amely a mindenkori világhelyzethez és az ország szükségleteihez igazodik. A legfontosabb cél természetesen az ország nyersanyag-szükségletének biztosítása, mivel csak a szükséges nyersanyagok behozatalával tudjuk

a népesség ellátását és gazdasági életünk folytonosságát fenntartani.

Megnyugtatta a miniszterelnök a közvéleményt abban is, hogy a kormány a gazdasági életben korlátozásokat csak annyiban és csak akkor fog alkalmazni, amikor erre szükség lesz. A gazdasági miniszteri értekezletek tehát nem azt jelentik, hogy már a legközelebbi jövőben ilyen korlátozások életbeléptetésére ébredhetünk. A kormánynak azonban minden eshetőségre el kell készülnie s éppen ezért mérlegelnie kell oly in-

tézkedéseket is, amelyek ma még egyáltalában nem időszzerűek. A józan és előrelátó kormányzati politika teszi tehát szükségessé ezeket a sürűbben megismétlődő gazdasági miniszteri tanácskozásokat s minden magyar polgár azzal a nyugodt tudattal folytathatja tovább munkáját, hogy bölcs előrelátással és gondossággal örökös a nemzet biztonsága felett a kormány, amelynek nehéz és felelősségteljes munkáját a nemzet nyugodt és fegyelmezett megtartásával köteles alátámasztani.

Csáky István külügyminiszter erélyes válaszában ítasította vissza Gafencunak azt az állítását, hogy a trianoni béke nem igazságtalanság

A Magyar Távirati Iroda munkatársa felkereste gróf Csáky István külügyminisztert és kérdést intézett hozzá Gafencu román külügyminiszter kijelentésével kapcsolatban.

Gafencu külügyminiszter a román szenátus és kamara egyesített külügyi bizottsága előtt mondott beszédében ugyanis hangzott többek közt azt, hogy Románia törekedett a világhosszág és a megértés politikájával tisztázni kapcsolatát Magyarországgal. Kijelentette, hogy nézete szerint a trianoni békeszerződés nem volt szörnyű igazságtalanság s hogy a trianoni békeszerződés által ütött sebeket nem lehet a nemzetiségi elv és a nemzeti államok lerombolásával meggyógyítani, hanem csak ezek együttműködésével.

Gróf Csáky István külügyminiszter a Magyar Távirati Iroda munkatársának a következőket mondotta:

— Gafencu román külügyminiszter úr mai beszédében állítólag azt is kijelentette a külügyi bizottság tagjai előtt, hogy a trianoni békeszerződés nem volt

szörnyű igazságtalanság és hogy bármi legyen is az utjonnan kialakult természetes rend, nem lehet többé változtatni rajta.

— Románia ma egyedül áll ezzel a makacs felfogásával, ugye a háborús feleknél, mint a háborúban részt nem vevő, vagy semleges államoknál. Nemesak Magyarország, de Közép-Európa békéjének fennállása érdekében kötelességet vélek teljesíteni, amikor határozottan felelelem óvó és tiltakozó szavamat azzal az erőlködéssel szemben, hogy Romániából ismét feltámasszák a

Páris-körúli békék szellemét.

— Meggyőződésem, hogy bármikor és bármilyen pártatlan nemzetközi fórum elé is kerül a trianoni békeszerződés ügye, az azt — éppúgy mint a közelmúltban — igazságtalannak és sürgősen orvosolandónak tartaná román viszonylatban. A Páris-körúli békeszerződések bukásának korszakában Románia nem maradhat az egyetlen hadinyerés-kedő, mert ez nem fog a Kárpátok medencéjében nyugalmat és békés fejlődést biztosítani. A román külügyminiszter úr bizonyára tudni fogja, hogy miért.

A vármegye december 9-i közgyűlése már foglalkozik a baja-szegedi út államosításával

Új örökös bizottsági tagot választ a megye

A vármegye törvényhatósági bizottsága december 9-én, szombaton délelőlt 9 órakor tart téli rendes közgyűlést. A közgyűlés tárgysorozata 23 pontból áll. Ujjalakítja a közgyűlés az iga-

zó és a gazdasági választmányt és az építési bizottságot s új tagokat választ az év végén kilépő közgazdasági bizottsági tagok helyébe s kijelöli az összehírdethetőségi bizottság tagjait. Ezenki-

Női, férfi, gyermek Pouloverek, kötött-áruk, harisnyák, keztyük nagy választékban

REINHARDT DIVATCSARNOK-ban

BAJA. — Telefonszám: 188.

vül megalakítják a hadiszolgáltatások esetén járó térítési igények elbírálására hivatott bizottságot is.

Határoz a törvényhatósági bizottság a vármegyei alapok és a gyámpénztár készpénzének kamatozó elhelyezése s a vármegyei nyugdíjalap fizetőképességeinek és a közuti alap tavaszi munkálatainak biztosításához szükséges ideiglenes kölcsön adása ügyében. Foglalkozik még egy kölcsön ügyével, a sokgyermekes inséges családok házáépítési kölcsöne biztosításával.

Érdeklődésre számot tartó pontja a közgyűlési tárgysorozatok az alispán javaslata egy örökös törvényhatósági bizottsági tag megválasztására. Ez az örökös tagsági hely Szutrély Lipót kormányfőtanácsos elhunytával üresedett meg.

A közgyűlés elé kerül még egy nagyjelentőségű ügy, amelyről néhány nappal ezelőtt már megemlékeztünk. A bátaszék-baja-szegedi Horthy Miklós műutat, amint közöltük is, az állam a saját kezelésébe akarja átvenni. Ennek következménye lesz az is, hogy az ut egyes részeit újjáépítik és ki is szélesítik. Az ut államosítása ügyében a kereskedelemügyi miniszter leiratot intézett a vármegyéhez s a közgyűlésen már ezt is ismertetni fogják.

Tiltott egyenruhaviselés miatt 19 nyilas képviselő mentelmi jogát függesztették föl

Rendkívül nagy érdeklődés és általános helyeslés mellett tárgyalta a Ház azokat a mentelmi ügyeket, amelyek a nyilasok tiltott egyenruhaviselésével állanak kapcsolatban. Az illetékes hatóság több nyilas képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kérte mert különféle összejöveteleken tiltott egyenruhában jelentek meg. A mentelmi bizottság javaslata alapján tiltott egyenruhaviselés miatt Hubay Kálmán, Mokcsay Dezso, gróf Széchenyi Lajos, Kovarcz Emil, Csia Sándor, Lill János, Gruber Lajos, Kóródy Tibor Rácz Kálmán, Mosonyi Kálmán, Keck Antal, Gál Csaba, Pröhle Sándor, Abonyi Ferenc, gróf Serényi Miklós, Wirth Károly, Vágó Pál, Zimmer Ferenc és Nesz Ferenc mentelmi jogát a Ház felfüggesztette.

Tűzhalált halt egy 62 éves asszony Jánoshalmán

Hétfőn délután halállal végződő szerencsétlenség volt Jánoshalma külterületén. Hatvani Istvánné Romsics Rozália Kélesi-uti házában. Hatvaniné a konyhában foglalkozkodott, veje és leánya a szőlőben dolgozott. Öt óra tájban leánya félbehagyta a munkát és elindult a ház felé, hogy édesanyjának segítsen a vacsora elkészítésében. A konyhában lépve remülten látta, hogy édesanyja

lángokban áll. A tűzhelyből úgy látszik szikra pattant ki és ettől meggyulladt a 62 éves asszony szoknyája s csakhamar egész ruházata lángra lobbant. Leánya segítségére sietett, de akkor már a szerencsétlen asszony egész teste össze-visszaégett. Az orvoshoz vitték, majd kórházba akarták szállítani de közben berzalmas kinokban kiszzenvedett.

Különös, hogy két évvel

ezelőtt Hatvaniné 22 éves fia is ugyanebben a házban ugyancsak tűzhalált halt. Az életunt fiu a ház padlását magára gyújtotta s amikor a tető már lángban állt, fölakasztotta magát.

Ma megkezdődött a bajai rendőrségen a gépjárműkerülete autójának ellenőrző pótszemléje

A bajai gépjárműkerülethez beosztott városokban Baján, Bács megyében, Bácsalmáson, Kálcsán és Kiskunhalason a gépjárművek rendszeres időszaki ellenőrző szemléje véget ért. Az ellenőrző szemléből kimaradt autók és motorkerékpárok pótszemléje ma, december 1-én megkezdődött.

A pótelőrző szemlék december 1-én, 2-án, valamint 11-én és 12-én lesznek s azon az időszaki rendszeres szemléen részt nem vett valamennyi gépjármű tulajdonosa a birtokában lévő gépjárművel, — akár forgalomban lévő, akár a forgalomból kivont gépjárműről van szó — tartozik megjelenni.

A megjelenés elmulasztása a törvényes rendelkezések értelmében büntetőjogi következményekkel jár.

Teleki János gróf könyve a modern magyar közlekedéspolitikáról

Teleki János gróf a jánoshalmi kerület képviselője a gazdasági autószervezetek nemzetközi szövetségének felkérésére megírta német nyelven a magyar közlekedéspolitikai alapfogalmainak és elveinek összefoglaló ismertetését. Kitűnő könyvében vezetőhelyet foglal el a vasút és autó versenyének a kérdése és behatóan ismerteti azt a megoldási módot, amelyet Magyarországon alkalmaztak. Egyben megjelöli gróf Teleki János érdekes könyvében a magyar rendszer továbbfejlesztésének lehetséges irányát is.

Hirdessen a Bácskai Újságban.

LEGOLCSÓBBAN

megkaphat bármilyen használt, jókarban levő szépirodalmi, ifjúsági, szakkönyvet, kalandos vagy detektív regényt

HALÁSZ, BAJA KOSSUTH LAJOS UTCA 21. SZ.

Központi Filmszínház

Két szerelmes szív harca — hadseregek ellen!

A 12-es szoba

sok sötét titka. — Két szerelmes szív harca hadseregek ellen: ez a Paramonnt új világfilmje.

ISA MIRANDA
RAY MILLAND

és a Den Kozák Kórus gradiózus filmremeke!

Bemutató előadások: december 1-én, pénteken 2-án, szombaton, 3-án, vasárnap és 4-én, hétfőn

HIREK

Ejjeli szolgálatot tart és vasárnap reggel fél 8 órától egész nap nyitva tart:
dr Geiringer János és Szentistván
gyógyszertára

Bajai kispaptár

- December 2-án délután 3 és 5 órákor a MANSz Mikulás-déli utánja a Központban.
- December 3-án délután 6 órákor a Kat. Női Egyesülés teája és tombolája a Központi Kávéház tánctermében.
- December 4-én délután 4 órákor a Zárda nagytermében Mikulás-délután.
- December 5-én este 8 órákor a Nemzeti Kaszinó Miklós napi társasvacsorája a Kaszinóban.
- December 5—6—7-én délután 5 órákor a belvárosi plébánia templomban az összes Mária Kongregációk triduuma.
- December 7-én délután 5 órákor dr László Vince gimnáziumi Vince gimnáziumi igazgató előadása és teadélután a MANSz-székházában.
- December 8-án délután 6 órákor a Kongregációk diszünneplője a Főgimn. dísztermében. Beszél dr Vid József orsz. prézes.
- December 10-én délután 6 órákor a Katolikus Egyesülésben: Aktuális pápai enciklikák: Dr Sprenger M. Mercedes, a Kat. Assz. Orsz. Egy. titkára.
- December 17-én délután 6 órákor a Katolikus Egyesülésben: Advent — Szentföld: Dr Ijjas József pápai kamarás, lelki-igazgató.
- December 21-én délután 5 órákor a Zárda dísztermében: Orangyal Társ. karácsonya. Beszél dr Moyses Péter hittanár. — Előadás.

— **Házasság.** Rónay Ede, a Magyar Nemzeti Bank felügyelője és felesége, szül. Rónay Lujza fia, dr Rónay Jenő, a Magyar Nemzeti Bank tisztviselője, december 2-án tartja esküvőjét Budapesten Floderer Vilmos vezérigazgató és felesége, szül. Hans Charlotte leányával, Annamariéval.

— **Kerék Ferenc lett Nagybaracska vezetőjegyzője.** Nagybaracska község képviselőtestülete egyhangúlag Kerék Ferenc volt bácsbokodi adóügyi jegyzőt választotta meg vezetőjegyzőjének. Kerék Ferenc Nagy Gábor volt községi jegyző nyugdíjazása óta helyettes vezetőjegyzőként működött. A megüresedett állásra még Gáborfalvi Márton györgypusztai aljegyző pályázott.

Csak egy csésse tea

árát kéri a Katolikus Női Egyesülés azoktól, akik érzik a felebaráti kötelességet az inasok iránt. Nem magának kéri ezt a néhány fillért, hanem azoknak, akiknek új gondot, aggodalmat ad a szeretet ünnepéig minden nap s akik a jótékonykodó szívek segítségével nélkül nem tudnak a karácsony estén ünnepre teríteni s nem tudják meggyújtani gyermekük örömeire a karácsonyfa gyertyáit.

Becsületbeli kötelesség részt venni a Katolikus Női Egyesülés vasárnapra hirdetett tea és tombola estéjén. Akik már vendégei voltak ennek a hangulatos és kellemes találkozónak, azok előtt úgy érezzük, főlegesen külön hangsúlyt, hogy az egypár filléres tea és tombolajegy árát bőségesen visszafizeti a vendéglátó egyesület. De hangsúlyoznunk kell, hogy a mai időkben a jótékony cél és a jótékony munkák megbecsülése követeli meg a közönségtől azt, hogy még nagyobb számban sorakozzék föl a szeretet jegyében rendezett találkozón. A tea és tombolaest a Központban hat órákor kezdődik.

URANIA

Engedélyes: Szilágyi György. Telefon: 223.

December 2-án, 3-án, 4-én és 5-én szombaton, vasárnap, hétfőn és kedden

A magyar filmgyártás ünnepi eseménye

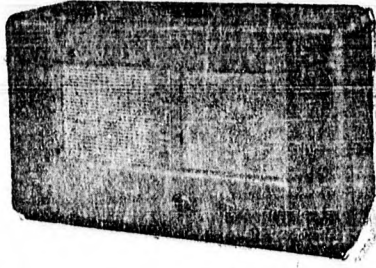
Zugnak a szirénák

Szárnyasdandár

A „légi huszárok” bravúrral telt élete és romantikus szerelme!

Főszerepben:

RAJNAY GÁBOR, LUKÁCS MÁRGIT
HIDVÉGHY VALÉRIA
GREGUSS Z. és VÉRTES K.

A LEGUJABB RÁDIÓK BRUSZT-NALI

— A mai izgalmas életben kifáradt egyének, akik csaknem kivétel nélkül már idülté vált székrekedésben és ennek következtében mindenféle emésztési nehézségekben szenvednek, igyanak reggelenként éhgyomorral egy-egy kis pohár természetes Ferent József keserűvizet, mert ez az ideális hashajtó összes jellemző tulajdonságait egyesíti magában. Kérdezze meg orvosát!

— **Halálhír.** Ö. v. Fernbach Józsefné Huber Aranka kedden Budapesten meghalt. Csütörtökön délután temették el a kerepesi temetőben. Az elhunytban Fernbach Bálint volt főispán édesanyját, gróf Teleki Jánosné nagyanyját gyászolja.

— **Igaz, ami igaz.** Főnyeremény nagy szerencse! De, hogy nyerjünk, ehhez sorsjegyet kell vennünk. 3—P-ért egy egész vagy 150 P-ért egy fél államsorsjegyet kaphat. Húzás: december 5-én.

Lőárverés

December 5-én 9 órákor Baján az állatvásártéren 1 drb. hátsó esendőségi lőkorú nyilvános árverésre.

Az árverési feltételeket a helyszínen közölik.

Baja, 1939. november hó.

Szárnyparancsnokság.

~~~~~

— **A gimnáziumban tartják a légtudományi oktató tanfolyamot.** A légtudományi oktatótanfolyamot a női kereskedelmi iskolában kezdte. A tanfolyam óráit azonban technaptól kezdve a jelentkezők nagy száma miatt a gimnázium fizikai előadó termében tartják. Az előadások pontosan 4 órákor kezdődnek.

— **Ügyvédi hír.** A pácsi ügyvédi kamara Major Károly dr. jánoshalmi ügyvédet, mivel az ügyvédség gyakorlásáról önként lemondott, törölte tagjainak sorából.

— **Elliották a kocsmából 230 pengőjét** Schaff János bajai lakos jelentette a rendőrségen, hogy egy este betért Baján egy vendéglőbe, ahol hosszabb ideig tartózkodott. Távozása után észrevette, hogy alut a felöltőjében tartott pénztárcájából 230 pengője.

— **Tűzzel játszott egy nyolc éves kislány — meghalt.** Borzalmas szerencsétlenség történt Tolnanémedi községben. Kerber Ilonka 8 éves kislány, a többi pajtásaival együtt tüzet gyújtott és kezdtek a tüzet átugrani. Kerber Ilonkának a ruhája egy óvatlan pillanatban lángra lobbant s míg a ruhát letépték róla, rendkívül súlyos égési sebeket szenvedett, amelyekbe belehalt.

— **A vagyonszállás-buza ára** A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonszállásában fizetendő buza árát decemberre mértékszánkint 20 pengőben állapította meg.

— **A bőr megbetegedések kezelésében,** különösen hosszadalmas ekzémáknál és furunkulózisnál, a régbevált természetes Ferent József keserűvizet reggel felkeléskor egy pohárral bevéve — a gyomorbeledsajkját alaposan kitisztítja és méregteleníti s az anyagcsere hatékonyan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

**Alakítási
Olcsó árak
Előfizetési**

Fűzőt, haskötőt, melltartót
ÉLIÁSNÉ JAKAB ESZTI
füzőszalonjában (Baja, Uránia-palota).
SELYEM FEHERNEMUK NAGY VALASZTEKA

FILM

Hírek a filmvilágból

HIDVEGHY VALÉRIA,
a nagyszerű megjelenésű pompás fiatal művésznő a Vig színházban történt első fellépése alkalmával máris megérdemel sikert aratott. Hidveghy Valériának nem csak a színpadon, hanem a filmen méginkább sikert jósolunk.

OLGA CSEHOVA
Iőszereplésével filmre került Ar cūbasev orosz író világhírű regénye „A szenvedély”

MEINE TOCHTER TUT DAS NICHT

cimen német filmre kerül Csathó Kálmán „Az én lányom nem olyan című színdarabja, a Vig színház nagy sikere.

**Bácskai Újság
POLITIKAI NAPILAP**

Kiadja az UJ ÉLET nyomda r. t. Baja
Felelős szerkesztő és felelős kiadó.

Dr. Ruszthi Károly.
Szerkesztő: Berényi János.

Szerkesztőség Árpád-tér 6. Telefon 46.

**A Nemzeti Szálló
kádfürdőit**

mindennap reggel 8 órától este 10-ig használhatja a közönség.

**Jégvermet,
Jégpincét**

bérbe vennék.
RÉDEY JÓZSEF Belvárosi Tejüzem. — Telefon: 288.

Télikabátok

nagy választékban
WEISZ JÓZSEFNE-nál
Baja, Széchenyi utca 14.

Karmantjus betonesővek
Kutygyűrűk

LEGOLCSÓBBAN!!!

PUSKAS MINÁLY
beton és cementáru készítőnél
Pázmány u. 1. Telefon: 228.

**Butorozott szoba
kiadó.**

Érdeklődni lehet a Flórián utcai trafik-bódében.

APRITOTT

ÉGER ÉS NYIRFÁT

házhoz szállít
100 kg-ként P. 3'60

Grünhut és Társa

tégla és cementárugyár, szénagykereskedés
Baja. Telefonszám: 160.

**Jó
kerékpár
egy életre szól**

Olcsón beszerezhető
KRÉNEISZ GÉZA
vaskereskedésében
BAJÁN.

UJ ÉLET NYOMDA R.-T.
BÉRI I. STAHL és BERÉNYI
Baja, Árpád-tér 6. (Legényegylet)

Könyvnyomda — Könyvkötészet

Készít: kereskedelmi és üzleti nyomtatványokat, levélpapírokat, értesítéseket, eljegyzési és esküvői lapokat, bálí és egyéb alkalomra meghívókat csinos kivitelben igen jutányos áron.

Nyomtatványmegrendelésnél kérjen okvetlen árajánlatot.
Telefon 46. Telefon 46.

**Modern frizurák
Tartós hullám
Halfestés**

Kemény J.
és Társainál
olcsón, garanciával

**Budapesti gázgyári
diókoks
Pécsi diókoks**

minden mennyiségben kapható
Schön és Bajai cégnél
Telefon: 26. — BAJA, Haynald u. 13. — Telefon: 26.